

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/158560,40-rocznica-Dnia-Solidarnosci-z-Polska.html>
26.04.2024, 00:05

40. rocznica Dnia Solidarności z Polską

Data publikacji 28.01.2022

Z inicjatywy amerykańskiej administracji prezydenckiej 30 stycznia 1982 r. został ogłoszony Dniem Solidarności z Polską. Był to gest wsparcia dla prześladowanej opozycji demokratycznej w PRL.

Na stan wojenny wprowadzony w Polsce w grudniu 1981 r. Stany Zjednoczone odpowiedziały sankcjami gospodarczymi. Jednocześnie prezydent USA Ronald Reagan bardzo chciał pokazać, że jego kraj, potępiając działania ekipy Wojciecha Jaruzelskiego, solidaryzuje się z milionami Polaków, których wolnościowe nadzieje zostały brutalnie zgaszone

30 stycznia 1982 r. został ogłoszony przez amerykańską administrację Dniem Solidarności z Polską. W wielu miastach zachodniego świata odbyły się wówczas demonstracje poparcia dla zawieszzonego związku zawodowego „Solidarność”.

Dzień później, 31 stycznia, stacje telewizyjne w kilkudziesięciu krajach wyemitowały – w całości lub obszernych fragmentach – audycję *Let Poland be Poland* (Żeby Polska była Polską), przygotowaną przez amerykańską agencję rządową ICA.

Do udziału w audycji – zrealizowanej w hollywoodzkim stylu – udało się przekonać tak znanych artystów, jak Frank Sinatra, Kirk Douglas, Henry Fonda czy Orson Welles. Wystąpili w niej też czołowi zachodni politycy: prócz Reagana m.in. brytyjska premier Margaret Thatcher, prezydent Francji François Mitterrand i kanclerz RFN Helmut Schmidt. Mimo dzielących ich różnic – także w podejściu do PRL i Związku Sowieckiego – tym razem potrafili stworzyć wspólny front.

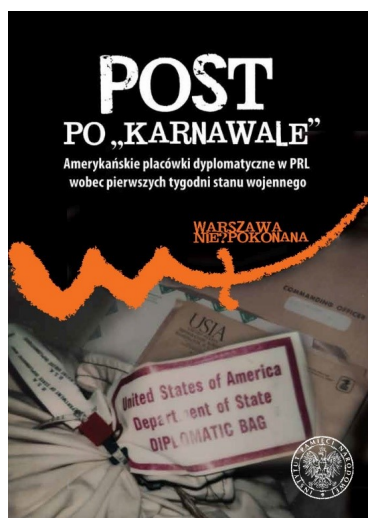
Audycja miała na całym świecie blisko 200 milionów widzów i może być przykładem tego, jak ważną rolę (oprócz wojska) odgrywa we współczesnej polityce miękkie siła – *soft power*.

Instytut Pamięci Narodowej od lat bada zachodnie reakcje na wprowadzenie w PRL stanu wojennego.

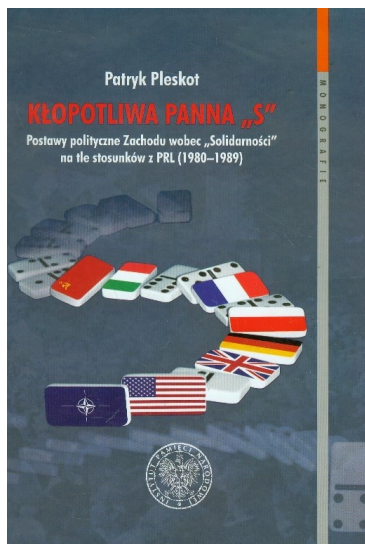
Między innymi temu zagadnieniu jest poświęcona obszerna monografia [Kłopotliwa panna „S”. Postawy polityczne Zachodu wobec „Solidarności” na tle stosunków z PRL \(1980-1989\)](#) dr. hab. Patryka Pleskota (2013).

Ten sam autor opracował ostatnio tom dokumentów *Post po „karnawale”*. *Amerykańskie placówki dyplomatyczne w PRL wobec pierwszych tygodni stanu wojennego* (2021). Dyskusję o tej książce można obejrzyć na stronie: <https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/ksiazki/148867,Post-po-karnawale-Amerykanskie-placowki-dyplomatyczne-w-PRL-wobec-pierwszych-tyg.html>

Z kolei dr hab. Tytus Jaskułowski opublikował niedawno zbiór *Dyplomacja RFN wobec stanu wojennego – źródła niekoniecznie dyplomatyczne* (2021), dostępny także bezpłatnie w formie PDF: <https://szczecin.ipn.gov.pl/pl9/aktualnosci/157412,Dyplomacja-RFN-wobec-stanu-wojennego-zrodla-niekoniecznie-dyplomatyczne.html>

[Post po „karnawale”.](#)
[Amerykańskie placówki](#)
[dyplomatyczne w PRL](#)
[wobec pierwszych](#)
[tygodni stanu](#)
[wojennego,](#)
[wprowadzenie, wybór i](#)
[opracowanie Patryk](#)
[Pleskot, Warszawa](#)
[2021.](#)

Patryk
Pleskot, Kłopotliwa
panna „S”. Postawy
polityczne Zachodu
wobec „Solidarności”
na tle stosunków z PRL
(1980-1989), Warszawa
2013.

Tytus
Jaskułowski, Dyplomacj
a RFN wobec stanu
wojennego - źródła
niekoniecznie
dyplomatyczne,
Szczecin 2021.

Wiele materiałów o reakcjach Zachodu i polskiej emigracji na stan wojenny jest dostępnych

w portalu IPN przystanekhistoria.pl, na innych stronach Instytutu Pamięci Narodowej oraz na kanale IPNtv:

- <https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/ryszard-kuklinski/78625,Let-Poland-be-Poland-Nigdy-Polska-nie-byla-tak-popularna.html>
- <https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/stan-wojenny/77002,Dzialalnosc-Miedzynarodowego-Komitetu-Czerwonego-Krzyza-jako-przyklad-pomocy-zag.html>
- <https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/stan-wojenny/78448,Stan-wojenny-a-dyplomacja-RFN-Dj-vu-z-grudnia-1970.html>
- <http://www.polska1918-89.pl/pdf/solidarni-z-solidarnoscia,2070.pdf>
- <https://www.polska1918-89.pl/pdf/rozwydrzeni-janczarzy-i-kukla-moskiewska,-czyli-emigracja-o-stanie-woj,1686.pdf>
- <https://www.polska1918-89.pl/pdf/niemiecka-solidarnosc-,2106.pdf>
- <https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/periodyki-ipn/dodatki-histeryczne-do/156391,Zabic-nadzieje-dodatek-histeryczny-z-13-grudnia-2021-do-dziennikow-regionalnych-.html>
- <https://youtu.be/hvgWCXqWq3o>

Zachęcamy ponadto do zapoznania się z wystawą „Wasza Solidarność – nasza wolność. Reakcje emigracji polskiej i świata na wprowadzenie stanu wojennego”, dostępną online na stronie:

<https://ipn.gov.pl/pl/edukacja-1/wystawy/13637,Wasza-Solidarnosc-nasza-wolnosc-Reakcje-emigracji-polskiej-i-swiata-na-wprowadze.html>

